

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 150
Warszawa, 11 grudnia 2015 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Barbarę Bartuś.

(-) Waldemar Andzel; (-) Marek Ast; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Jerzy Bielecki; (-) Zbigniew Biernat; (-) Anna Cicholska; (-) Tadeusz Cymański; (-) Witold Czarnecki; (-) Elżbieta Duda; (-) Tadeusz Dziuba; (-) Barbara Dziuk; (-) Krzysztof Głuchowski; (-) Małgorzata Golińska; (-) Małgorzata Gosiewska; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Kazimierz Gwiazdowski; (-) Teresa Hałas; (-) Marcin Horała; (-) Grzegorz Janik; (-) Piotr Kaleta; (-) Robert Kołakowski; (-) Joanna Kopcińska; (-) Andrzej Kosztowniak; (-) Wiesław Krajewski; (-) Elżbieta Kruk; (-) Anna Krupka; (-) Andrzej Kryj; (-) Bernadeta Krynicka; (-) Dariusz Kubiak; (-) Jacek Kurzępa; (-) Anna Kwiecień; (-) Józef Leśniak; (-) Krzysztof

Łapiński; (-) Marzena Machałek; (-) Krzysztof Maciejewski; (-) Jerzy Materna; (-) Beata Mateusiak-Pielucha; (-) Grzegorz Matusiak; (-) Daniel Milewski; (-) Jan Mosiński; (-) Kazimierz Moskal; (-) Piotr Olszówka; (-) Adam Ołdakowski; (-) Marek Opiola; (-) Anna Paluch; (-) Jerzy Paul; (-) Krystyna Pawłowicz; (-) Stanisław Pięta; (-) Piotr Pyzik; (-) Anna Schmidt-Rodziewicz; (-) Łukasz Schreiber; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Artur Soboń; (-) Artur Szalabawka; (-) Paweł Szefernaker; (-) Jarosław Szlachetka; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Szymon Szykowski vel Sęk; (-) Robert Telus; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uściński; (-) Robert Warwas; (-) Jan Warzecha; (-) Rafał Weber; (-) Jerzy Wilk; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Krystyna Wróblewska; (-) Sławomir Zawislak; (-) Jarosław Zieliński; (-) Jerzy Żyżyński.

Ustawa
z dnia 2015 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 1

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015, poz. 748 j.t.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 141 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 141. 1. Wolna od potrąceń jest kwota emerytury i renty w wysokości :

- 1) najniższej emerytury lub renty (zależnie od rodzaju pobieranego świadczenia), po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3
- 2) 75 % kwoty emerytury lub renty określonej w pkt 1- przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 1-4 i 6-9;
- 3) 30 % kwoty emerytury lub renty określonej w pkt 1 przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 10.”

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W art. 139 ustawy i następnych przewidziano możliwość dokonywania potrąceń ze świadczeń emerytalno-rentowych i granice procentowe tych potrąceń.

Dodatkowym zabezpieczeniem osób pobierających świadczenia podlegające potrąceniom jest wprowadzenie tzw. kwoty wolnej. Kwota ta wyraża część świadczenia nieobjętą egzekucją (potrąceniami) i odpowiada określonemu procentowo ułmkowi najniższej emerytury bądź renty, zależnie od rodzaju pobieranego świadczenia.

Wysokość kwoty wolnej jest zróżnicowana i w obecnym stanie prawnym, w zależności od kategorii potrąceń wynosi 60%, 50% albo 20% najniższej emerytury (renty). Jest to o wiele mniejsze zabezpieczeniu, niż np. z wynagrodzenia za pracę, gdzie przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, kwotą wolną od potrąceń jest wysokość minimalnego wynagrodzenia. Duże ograniczenia są również przy egzekucji z rachunków bankowych. Środki pieniężne na rachunkach oszczędnościowych, wolne są od zajęcia na podstawie sądowego tytułu wykonawczego do wysokości trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Natomiast świadczenia emerytalno-rentowe są bardzo słabo chronione. Nawet z najniższej emerytury, czy renty, komornik może prowadzić egzekucję. Osoby otrzymujące świadczenia z ubezpieczenia społecznego na skutek postępowania egzekucyjnego mogą pozostać bez środków do życia.

W efekcie, w przypadku egzekucji z wynagrodzenia za pracę wolna od potrąceń jest obecnie kwota 1 032,34 zł (po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych).

Natomiast regulacja ograniczenia egzekucji z emerytury i renty w efekcie prowadzi do tego, że zasadniczo wolna od potrąceń jest kwota 364,09 zł (w przypadku egzekucji z emerytury, renty rodzinnej i renty dla osób całkowicie niezdolnych do pracy) oraz kwota 280,07 zł (w przypadku egzekucji z renty dla osób częściowo niezdolnych do pracy). Są to kwoty stanowiące 50 % kwot określonych jako najniższe świadczenia w komunikacie Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oznacza to, iż pracownik może zachować kwotę prawie trzykrotnie wyższą niż osoba otrzymująca emeryturę i blisko czterokrotnie wyższą niż osoba otrzymująca rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Projekt ustawy zakłada zmianę brzmienia ust. 1 w art. 141 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i podniesienie kwoty wolnej od egzekucji tak, aby wolna od potrąceń była kwota emerytury i renty w wysokości

najniższej emerytury lub renty, zależnie od rodzaju pobieranego świadczenia, po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne.

Projektowana zmiana zapewni emerytom i rencistom ochronę prawną w zakresie gwarancji otrzymania całego najniższego świadczenia, analogiczną do tej, z jakiej korzystają pracownicy.

Od zasady określonej w art. 141 ust. 1 pkt 1, wyjątek stanowią pkt. 2 i 3.

W myśl pierwszego z tych wyjątków w przypadku potrącenia świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 139 ust. 1-4 i 6-9, a zatem:

- 1) świadczenia wypłacane w kwocie zaliczkowej, a następnie kwoty świadczenia lub świadczeń podlegające rozliczeniu w trybie określonym w art. 98 ust. 3 ustawy,
- 2) kwoty nienależnie pobranych emerytur, rent i innych świadczeń,
- 3) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie należności alimentacyjnych;
- 4) należności alimentacyjne potrącane na wniosek wierzyciela na podstawie przedłożonego przez niego tytułu wykonawczego;
- 5) kwoty nienależnie pobranych zasiłków rodzinnych lub pielęgnacyjnych oraz świadczeń rodzinnych w razie braku możliwości potrącenia z wypłacanych zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych oraz świadczeń rodzinnych, wraz z odsetkami za zwłokę w ich spłacie;
- 6) kwoty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- 7) zasiłki wypłacone z tytułu pomocy społecznej, jeżeli przy wypłacie zastrzeżono ich potrącanie, oraz zasiłek stały lub zasiłek okresowy wypłacone na podstawie przepisów o pomocy społecznej za okres, za który przyznano emeryturę lub rentę;
- 8) zasiłki i świadczenia wypłacone na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu za okres, za który przyznano prawo do emerytury lub renty
- wolna od potrąceń będzie kwota w wysokości 75% najniższej emerytury lub renty po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Ustęp 2 projektowanej regulacji zakłada natomiast, iż w razie potrącenia należności z tytułu odpłatności za pobyt osób uprawnionych do świadczeń w domach pomocy społecznej, zakładach opiekuńczo-leczniczych lub zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych - na wniosek dyrektorów tych placówek, wolna od potrąceń będzie kwota w wysokości 30 % najniższej emerytury lub renty po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Przedmiotowy projekt ustawy rodzi pozytywne skutki społeczno-gospodarcze oraz nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa, ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana regulacja nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 18 grudnia 2015 r.

BAS-WAPEiM-295/15
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Barbara Bartuś)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 oraz poz. 1240). Projekt zakłada podwyższenie kwoty, w zakresie której emerytury i renty są wolne od egzekucji i potrąceń.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W prawie Unii Europejskiej w dziedzinie świadczeń emerytalnych należy wskazać rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.4.2004 r., str. 1, ze zmianami: Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 5, str. 72) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009 r., str. 1, ze zmianami). Rozporządzenia nie regulują zagadnienia będącego przedmiotem proponowanej ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 18 grudnia 2015 r.

BAS-WAPEiM-296/15
TRYB PILNY

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Barbara Bartuś) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskie

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 141 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 oraz poz. 1240). Projekt zakłada podwyższenie kwoty, w zakresie której emerytury i renty są wolne od egzekucji i potrąceń.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla